

Huvudman

Impius Vård och Utbildning AB

Beslut

Datum 2025-09-26

Dnr SI 2025:6071

Sida **1 (10)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Bäckagårdsskolan i Örnsköldsviks kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Impius Vård och Utbildning AB att senast den **16 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande undervisningstid, undervisningens innehåll och beslut om anpassad studiegång. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Impius Vård och Utbildning AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Impius Vård och Utbildning AB ska vidta följande åtgärder

Undervisningstid

1. Se till att huvudmannens beslut om fördelning av undervisningstiden omfattar minst det antal timmar i respektive ämne som anges i timplanen för grundskolan. Av huvudmannens redovisning ska det framgå hur elevernas undervisningstid har fördelats mellan ämnen och årskurser. (10 kap. 4–5 §§ skollagen samt 9 kap 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen [2011:185])

Undervisningen i idrott och hälsa

2. Se till att undervisningen i ämnet idrott och hälsa omfattar det centrala innehåll som framgår av läroplanen för årskurs 4–6 och 7–9. Huvudmannen ska inkomma med lärares översiktliga planering som beskriver vilket centralt innehåll som ska behandlas i undervisningen under läsåret 2025/26. (10 kap. 8 § skollagen, 9 kap. 1 § skolförordningen, Lgr 22, 5. Kursplaner)

Beslut om anpassad studiegång

3. Se till att beslut om anpassad studiegång innehåller en klagörande motivering utifrån rekvisitet att beslut om anpassad studiegång får

fattas om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar samt att beslutet innehåller uppgifter om vilka avvikelser som görs från den timplan och de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Huvudmannen ska inkomma med samtliga gällande beslut om anpassad studiegång. (3 kap. 12 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser utredning av elevers frånvaro, beslut om betyg och betygskatalog samt tillgång till elevhälsa.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:6071) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Bäckagårdsskolan i Örnsköldsviks kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Bäckagårdsskolan följer gällande bestämmelser om undervisningstid, undervisningens innehåll, utredning av elevers frånvaro, beslut om anpassad studiegång samt beslut om betyg och betygskatalog.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elev, lärare, personal i elevhälsan och rektorn den 9 september 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans timplan, scheman, frånvarostatistik samt beslut om anpassad studiegång. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inför tillsynen redovisat ett antal dokument, bland annat skolans timplan och elevscheman. Av timplanen och elevernas schema framgår det att eleverna följer en timplan och får undervisningstid som är densamma oavsett om eleverna går i mellanstadiet eller i högstadiet. Vidare innehåller timplanen 762 timmar per läsår fördelat över de olika ämnena vilket över tre år på högstadiet motsvarar 2286 timmar. I flertalet ämnen är undervisningstiden lägre än i den nationella timplanen för högstadiet. Bland annat saknas nästan hälften av undervisningstiden i idrott och hälsa samt mer än 20 procent av tiden i ämnena slöjd och bild.

Timplan – Bäckagårdsskolan 2025-2026

Timplan – Bäckagårdsskolan 2025-2026

Ämne	Veckominuter	Tim/år
Bild	40	24
Engelska	100	60
Hem- & konsumentkunskap	45	27
Idrott & hälsa	80	48
Matematik	190	114
Moderna språk (Svenska/engelska)	150	90
Musik	50	30
Naturorienterande ämnen (NO) inkl Teknik	190	114
Samhällsorienterande ämnen (SO)	190	114
Slöjd	45	27
Svenska	190	114
SUMMA	1270	762

Av intervju med rektorn framgår det att skolan har ett färre antal timmar i sin timplan. Enligt rektorn beror det dels på att elevernas start- och sluttider på skoldagarna behöver överensstämja med skolskjutsar och övrig samordning med gymnasieskolan, dels att det inte vore möjligt för eleverna att exempelvis klara av mer undervisning i idrott och hälsa. Undervisningstiden i vissa ämnen kan, enligt rektorn, förändras från läsår till läsår. Rektorn berättar att de till viss del anpassar tiden efter elevernas behov och tidigare skolgång. Exempelvis genom att vissa läsår justera undervisningstiden mellan ämnena slöjd och hem- och konsumentkunskap.

Rättslig reglering

Grundskolan ska ha nio årskurser, som indelas i lågstadium, mellanstadium och högstadium. Lågstadiet består av årskurs 1–3, mellanstadiet av årskurs 4–6 och högstadiet av årskurs 7–9. Utbildningen i varje årskurs ska bedrivas under ett läsår, som består av en hösttermin och en vårtermin. Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. (10 kap. 3–5 § skollagen).

Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skolförordningen. Huvudmannen får besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden. (9 kap. 3–4 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister gällande den garanterade undervisningstiden vid Bäckagårdsskolan.

Av huvudmannens beslutade timplan framgår att det saknas undervisningstid i flera ämnen jämfört med skolförordningens timplan för grundskolan. Av intervjuer och av scheman framgår att den faktiska undervisningstiden som eleverna får utgår från huvudmannens timplan. Det innebär att eleverna får för lite undervisningstid i både mellan- och högstadiet.

Eleverna går under tre år på högstadiet miste om cirka 136 timmar idrott och hälsa, 63 timmar i samhällsorienterande ämnen och 28 timmar i bild.

Det framgår förvisso av utredningen att undervisningstiden kan variera lite från år till år beroende på elevernas behov. Skolinspektionen bedömer dock att huvudmannens beslutade timplan tidsmässigt avviker i sådan omfattning från skolförordningens timplan för grundskolan att eleverna går miste om garanterad undervisningstid. Detta är en brist.

Vidare är huvudmannens beslutade timplan inte stadiindelad och det framgår inte heller hur mycket undervisningstid som eleverna ska få i ämnet teknik, vilket också är brister.

Skolinspektionen vill betona vikten av att alla elever ges sin garanterade undervisningstid. Om det för en enskild elev finns behov av avvikelser från timplanen ska rektorn i sådana fall, efter en utredning om särskilt stöd, fatta ett beslut om anpassad studiegång för den enskilda eleven.

Undervisningen i idrott och hälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av skolans timplan och elevscheman framgår det att eleverna har totalt 80 minuter per vecka schemalagd undervisningstid för ämnet idrott och hälsa. Av intervjuer med lärare framgår att undervisningen i ämnet är gemensam med gymnasieskolan och består av två lektioner per vecka om vardera 40 minuter. Undervisningen består av allsidig rörelse och träning i skolans närmiljö för en god hälsa och goda levnadsvanor. Lärarna uppger att det för deras elever är ett fungerande upplägg som gör att eleverna är delaktiga i ämnet, något som de inte hade varit om lektionerna varit 80 minuter långa. Lärarna uppger vidare att de med detta upplägg och planering inte berör alla delar ur det centrala innehållet som eleverna ska gå igenom i grundskolan, något som rektorn också bekräftar. Rektorn uppger att eleverna har simning någon eftermiddag då och då och att exempelvis orientering inte är lämpligt för de flesta av deras elever så det har eleverna inte haft.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska undervisningen i grundskolan omfatta ämnet idrott och hälsa. För detta ämne ska en kursplan gälla (10 kap. 4 och 8 §§ skollagen).

I kursplanen för ämnet idrott och hälsa anges att det centrala innehållet för årskurs 4–6 omfattar bland annat att orientera sig i den närliggande natur- och utemiljön med hjälp av kartor, såväl med som utan stöd av digitala verktyg. Kartors uppbyggnad och symboler. Det centrala innehållet för årskurs 7–9 omfattar bland annat att orientera sig i okända miljöer med hjälp av kartor och andra hjälpmedel såväl med som utan stöd av digitala verktyg (Lgr 22, avsnitt 5.1 Kursplaner).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i undervisningen i ämnet idrott och hälsa vid Bäckagårdsskolan.

Av utredningen framgår att eleverna inom ramen för undervisningen inte får möjlighet att arbeta med allt centralt innehåll i ämnet, vilket bekräftas av både rektor och lärare. Eleverna har bland annat inte haft undervisning i orientering, trots att det framgår av det centrala innehållet för ämnet att orientering ska ingå. Detta är en brist.

Beslut om anpassad studiegång

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation och intervju med rektorn framgår det att en elev har anpassad studiegång som rektor fattat beslut om. Av beslutet framgår det bland annat elevens namn och personuppgifter samt en kortfattad beskrivning av elevens behov. Vidare framgår det när beslutet fattats och hur det kan överklagas.

Av beslutet framgår att eleven på eftermiddagarna, främst de två sista lektionerna måndag till torsdag, har andra aktiviteter än skolarbete. Det framgår dock inte vilka avvikelser som görs från den timplan och de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Det framgår inte heller någon klargörande motivering till varför eleven inte i rimlig grad kan ges stöd på annat sätt.

Rättslig reglering

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Beslutet om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen (prop. 2009/10:165, s. 293).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans utformning av beslut om anpassad studiegång. Av det beslut om anpassad studiegång som

myndigheten har tagit del av saknas tydliga uppgifter om vilka avvikelser som görs från den timplan och de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen, vilket är en brist. Ett beslut om anpassad studiegång är en ingripande åtgärd för eleven eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Av det skriftliga beslutet ska det därför framgå vad som beslutats, det vill säga vilka ämnen som berörs och i vilken omfattning.

Skolinspektionen konstaterar vidare att det i beslutet om anpassad studiegång inte heller finns någon klargörande motivering utifrån rekvisitet att beslut om anpassad studiegång endast får fattas om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar. Detta är också en brist. Beslut om anpassad studiegång kräver noggranna överväganden och regelbundna uppföljningar för att kunna säkerställa att åtgärderna faktiskt främjar elevens kunskapsutveckling och välbefinnande.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Impius Vård och Utbildning AB verksamhet vid Bäckagårdsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisningstid, undervisningen i idrott och hälsa samt beslut om anpassad studiegång. Det finns därför skäl att förelägga Impius Vård och Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Utredning av elevers frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation framgår det att elevernas frånvaro regelbundet följs upp av mentorer och elevhälsoteamet. Utredningar om elevers frånvaro rapporteras till huvudmannen vid veckovisa avstämningar. Det senaste året har två frånvaroutredningar genomförts. Av intervju med rektorn framgår det att elevernas hemkommuner informerats om att utredningar inletts.

Rättslig reglering

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro från verksamheten ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan (7 kap. 19a § skollagen).

När en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en skolenhet med en annan huvudman än hemkommunen eller det hos en sådan huvudman har inletts en utredning om elevens frånvaro enligt 19 a §, ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommunen (7 kap. 22 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om betyg och betygskatalog**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av inkommen dokumentation i form av en förteckning över undervisande lärare framgår bland annat att samtliga lärare innehar lärarlegitimation och har rätt att sätta betyg i de ämnen som de undervisar i. Vidare framgår det av utdrag ur skolans betygskatalog och av intervjuer med lärare och rektor att det är undervisande lärare som beslutat om betyg och signerat betygskatalogen. Vidare innehåller utdraget ur betygskatalogen de uppgifter som det ska innehålla, exempelvis skolans namn, lägeskommun, skolenhetskod samt daterade lärarsignaturer.

Rättslig reglering

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § skollagen 2010:800).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska betygskatalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation och intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår det att det finns elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Specialpedagog, skolpsykolog och skolsköterska delar sina tjänster med andra skolenheter och har cirka 10–20 procent av sina tjänster riktade mot Bäckagårdsskolan. Personal med kompetens inom psykosocialt arbete arbetar på skolan två dagar per vecka.

Vidare framgår det att elevhälsans arbete främst är av främjande och förebyggande karaktär. Innan eleverna börjar på skolan finns elevhälsan med och genomför kartläggningar, intervjuer med vårdnadshavare och planerar för hur skolgången ska bli framgångsrik för respektive elev. Elevhälsans representanter uttrycker i intervju att deras arbete består av tre delar, utredning, utbildning och handledning. De uttrycker också att de arbetar mycket för att lärare och övrig personal ska använda evidensbaserade metoder i det dagliga arbetet.

Rättslig reglering

För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan

ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare (2 kap. 25 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Lisa Naudot Bergh

Utredaren Robert Sondell har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Mattias Ryd medverkat.